

NOVÉNA

se Služebnicí Boží

sestrou Eliškou Pretschnerovou OSF

z Kongregace Školských sester III. řeholního řádu sv. Františka

Životopis sestry Elišky

Sestra Eliška Anna Pretschnerová se narodila 26. 9. 1911 v rodině hraběcího lesního v hájovně na samotě. Byla třetí z pěti dětí. Vyrůstala v harmonické rodině, kde život dětí i dospělých byl provázán společnou prací v hospodářství. Vzpomíná: „Vím, že jsem po mamince zdělila pracovitost, a to mně bylo po celý život k prospěchu.“

V rodině vyrůstala v přirozeném křesťanském prostředí, ale ve škole v době mladé Československé republiky se setkala s odmítáním náboženství a s propagací praktického ateismu. Tatínek si přál, aby studovala pedagogium v Chrudimi u Školských sester. Ale Anna měla obavy jít do školy k řeholním sestrám, že ji budou nutit k modlení, a domluvila si s tatínkem, že ji v tom případě ze školy vezme. Ale brzy po nástupu do pedagogia poznala krásu evangelia. Vzpomíná na to: „Ty, Pane, jsi na mě čekal a již o vánocích jsem byla uchváčena Tvou láskou a chtěla jít do kláštera.“

Po maturitě v r. 1930 vstoupila do kandidatury ke Školským sestrám sv. Františka. Ve formaci ovlivnil Annu příklad sv. Františka, svaté Kláry a uchvátila ji postava tehdy blahoslavené Anežky České. Za rok vstoupila Anna do noviciátu a přijala jméno Eliška. Začala cílevědomě pracovat na tom, aby se stala zralou osobností a dobrou sestrou. Za rok přišly první sliby a v roce 1938 sliby doživotní. V době II. světové války vyučovala náboženství v pražských předměstích. V roce 1943 se stala představenou v mateřinci na Břevnově. Ten byl následně zabrán nacisty a sestry se musely vystěhovat do stísněných prostor zahradní vilky. Eliška navázala kontakt s německými učiteli a při odsunu německých dětí se s nimi srdečně loučila bez ohledu na to, že ve městě probíhalo silné protiněmecké povstání. Po válce dokončila studium na Karlově univerzitě a začala vyučovat v řádovém gymnáziu na Vinohradech matematiku a fyziku. Její žáčky na ni dodnes rády vzpomínají. Svěřovaly

se jí se svými starostmi a mladými zmatky a usměvavá paní profesorka jim pomáhala nacházet správnou cestu.

V roce 1947 jí byly svěřeny novicky. Blížil se 25. únor 1948 s komunistickým převratem. Správa kongregace byla přemístěna do Říma a vznikla Česká provincie. Eliška se stala provinční vikářkou. Když přešla na Vinohrady jako představená, řekla sestrám: „Sestry, přišla jsem vám sloužit. Proším, pomozte mi.“ Sestry však dlouho v tamním gymnáziu nezůstaly. Začalo zestátnování škol a v r. 1950 musela sestra Eliška předat „dobrovolně“ dům státu. Před svůj podpis, vynucený StB, napsala: „Ustupuji násilí“.

Eliška se vrátila do mateřince v Břevnově, ale 14. 9. 1950, na svátek Povýšení sv. Kříže, byla s ostatními sestrami vyvezena do internačního kláštera v Krnově. Odtamtud přešla se skupinou sester do nemocnice v Podbořanech, odkud byly vysídleny německé sestry. Po náročném studiu při práci tam získala diplom zdravotní sestry. Díky sestrám se nemocnice stala nejlepší v Karlovarském kraji, avšak sestry musely opět odejít. Sestra Eliška pak přešla do ústavu pro mentálně postižené v Budenickách. V roce 1954 byla jmenována provinční představenou, místní představenou ve Slatiňanech u Chrudimi (pro 70 sester) a vedoucí Ústavu sociálních služeb. Byly to úkoly nad její síly, ale přijala vše jako Boží vůli. Do svého deníku si napsala: „Ty jsi byl, Ježíši, mou silou v těchto těžkých okamžicích života. S Tvou pomocí chci i dále nést svůj kříž. Nauč mě ho milovat, nauč mě trpět bez stesku, nauč mě trpět radostně.“

Plně se vydala svým povinnostem a svým spolusestrám. Snažila se poznat jejich práci a procházela všechna oddělení. Viděla obtíže práce u mentálně postižených lidí a spolu se sestrami hledala nový přístup k pacientům. Ti si ji brzy zamilovali. Jeden z chlapců jí schoval buchtu od oběda, a když se večer vracela, volal na ni u vrat: „Eliško, něco jsem ti schoval!“ A vytahoval z pod košile pomačkanou buchtu. K velké radosti chlapce si ji vzala a hned před ním snědla. Eliška se také starala o zdraví a dobrou fyzickou kondici sester. Chtěla, aby pravidelně chodily na vycházky, odpočívaly v krásné přírodě a se svými přáteli. V té době se sestra Eliška také postarala o vybudování domova pro sestry důchodkyně. Sestra Eliška do něho vložila kus svého života a za

pomoci umělců přetvořila místní kapli podle pokynů liturgické reformy II. vatikánského koncilu.

Sestra Eliška se starala o povzbuzení nejen vlastních sester, ale i sester ostatních kongregací. V době politického uvolnění, v letech 1967 – 69, organizovala setkávání sester, kde se radily, jak čelit zásahům státní tajné policie, jak tajně přijímat řeholní dorost. Spolu s nadšenými řeholními kněžími stála u zrodu Sekretariátu řeholních společností. Do naší země začaly pronikat myšlenky II. vatikánského koncilu, díky nimž sestra Eliška nabrala doslova druhý dech. Jakoby z ní spadla únava. Píše: „Vidím dokonalost jinak, než jsem ji viděla před 3-4 roky. Koncil a Svatý otec Jan XXIII. otevřel okna a do našeho života proudí svěží, zdravý vzduch. Tento ozdravující proces se neobejde bez krizí a bojů, ale Kristovo evangelium lásky a pokoje pomalu, ale jistě proniká do lidských srdcí.“ Zároveň vnímala silný evangelizační přínos koncilní obnovy. Navštěvovala kněze, spolupracovala s nimi, radila, povzbuzovala. Ve Slatiňanech vznikla doslova samizdatová dílna na přepisování a tisk dokumentů Koncilu.

Na konci roku 1969 předala službu nové provinční představené a vedla skupinu novicek v charitním domě v Cetechovicích. Odtamtud vycestovala koncem roku 1970 na Generální kapitolu do Říma. Tušila, že by mohla být zvolena generální představenou a bojovala velký vnitřní boj. V deníku si napsala: „Dojde-li k mému zvolení, je mou povinností to přijmout. Není to moje věc, je to Tvoje věc, můj vždy věrný, milující Kriste.“ Druhý den byla skutečně zvolena. Eliška se učila intenzivně italsky a anglicky, aby mohla mluvit se sestrami. Její následné vizitace sester v Itálii, USA a Chile měly jasný cíl - jsou to návštěvy komunit, a komunity jsou lidé. Vstupovala do běžných činností sester a vždy jim věnovala potřebný čas, naslouchala, radila, povzbuzovala a snažila se je navzájem spojovat. Sestry brzy vnímaly, že je nenavštívila nadřizená, ale milující člověk. Napsala si: „Chci sestram přinést pochopení, lásku a ostatní nechávám na Tobě, Pane. Cítím se neschopná a ubohá, ale chci být Tvým nástrojem.“

V Římě navázala také kontakty s českou kolejí pro kněze a bohoslovce - Nepomucenum. Viděla, že u mnohých bohoslovců je silný pocit vykořenění z vlasti a začala se o ně starat. Zvala je do komunity na Monte Porziu, kde byly české sestry, pracovala s nimi na zahradě při sklizni oliv

nebo ovoce. Ale hlavně – byl tu domov, české jídlo, české písničky. I na klinice vedle generalátu našla pro ně Eliška vždycky pomoc.

Na konci roku 1974 vyjela do Československa, aby si prodloužila pas. Avšak 14 měsíců byla držena v republice, byla podrobována výslechům a žila v neustálém očekávání vězení. Modlila se: „Kdo jiný než Ty, Pane, mi dává sílu, že i v nejistotě budoucnosti zůstávám klidná? Vždyť nevím, zda mě nečeká třeba i vězení. O jedno Tě prosím: Nedopust', abych Tě zradila (jsem toho schopna), nedopust', abych někomu ublížila, nedopust', abych přestala věřit v lidi.“ Pak přišla výzva, aby okamžitě vycestovala zpět do Říma.

Následovala další Generální kapitula a nové zvolení. Eliška pokračovala v duchu služby ve své obvyklé činnosti. Pomáhala také při práci na novém znění Řehole III. řeholního řádu sv. Františka. Před ukončením služby ještě přijala v Klinice Villa Betania papeže Jana Pavla II. V roce 1983 jí úřad generální představené skončil a Eliška se vrátila do vlasti. V deníku si zapsala: „Chci zapomenout na všechno negativní a s vděčným srdcem si chci poznamenat všechnu lásku, kterou jsi mi prokazoval prostřednictvím lidí. Svou budoucnost vkládám v Tvé ruce, můj Pane, a důvěřuji bez mezí.“ Tiše a pokorně, bez díky a oslav, se vrátila do vlasti.

Přišel její podzim života a široký svět se zmenšil na rozměr malé země, kterou milovala jako svůj domov a ctěla jako svoji vlast. Sestra Eliška žila v domově pro starší sestry na Hoješíně. Měla noční služby u nemocných sester, pracovala v zahradě, překládala pro sestry články vhodné pro formaci. Pravidelně svolávala mladé sestry, navštěvovala komunity a přednášela jim historii kongregace. Byla stále činná, její život byl stejně jako dříve harmonií oběti, modlitby a služby.

Postupně přibývalo zdravotních potíží a poslední rok života již zůstala upoutaná na lůžko. Těsně před smrtí ji ještě navštívila sestra Luceta, tehdejší generální představená a dlouholetá spolupracovnice, která byla v naší republice na kongregačním setkání. Na Eliščině tváři se objevil již jen letmý záblesk poznání.

4. 5. 1993 sestra Eliška odevzdala svou duši Pánu, 8. 5. byla pohřbena ve Slatiňanech. Pohřbíval ji královéhradecký biskup Karel Otčenášek, zúčastnili se také ThDr. Karel Vrána, rektor římské koleje

Nepomucenum, želivský opat Vít Tajovský, mnoho řádových i diecézních kněží, generální představená s provinčními představenými celé kongregace, mnoho sester z Čech a Slovenska, velké množství přátel a spolupracovníků. Mnoho lidí ve vlasti i v cizině vzpomínalo na sestru Elišku, prosilo ji o přímluvu, někteří se přicházeli modlit k jejímu hrobu. Sestra Eliška žila velmi prostě, byla pokorná a tichá. Příklad jejího života byl světlem pro mnohé.

Proto se provinční představená Kongregace Školských sester, S. M. Milada, obrátila na Mons. Dominika Duku a ten v roce 2001 v Hradci Králové otevřel proces blahořečení, který v r. 2014 znovu obnovil Mons. Jan Vokál, nynější královéhradecký biskup.

Pověst svatosti sestry Elišky se šířila a stále šíří, svědkové jejího života na ni vzpomínají, oceňují příklad svatosti celého jejího života, prosí ji o přímluvu a jejich prosby bývají vyslyšeny. Proto jsme si přáli, abyste mohli i Vy poznat sestru Elišku a obracet se na ni ve Vašich potřebách. K tomu může posloužit tato nověna, ve které jsme se snažili vystihnout hlavní rysy osobnosti Služebnice Boží sestry Elišky, jak je vnímají svědkové jejího života, jak ji samotnou poznáváme z jejího deníku a k tomu přidáváme myšlenky papeže Františka, jehož učení s životem sestry Elišky úžasně souzní. Kéž je oslaven Bůh, který „nenechá upadnout v zapomenutí svoje věrné“, jak se říká na Kongregaci pro kauzy svatých v Římě. Prosíme ho o milost následovat život a ctnosti sestry Elišky, vstoupit do jejich šlépějí a zůstat věrni na naší vlastní cestě ke svatosti až k cíli našeho života.

Služebnice Boží, sestro Eliško, přimlouvej se za nás.

4. 5. 2015, v den 22. výročí úmrtí sestry Elišky.

Sestra Zdislava Nosková OSF, postulátorka

1. DEN

SESTRA ELIŠKA A JEJÍ ZDRAVÉ LIDSTVÍ

Svědectví

„Sestra Eliška byla na prvním místě dobrým člověkem. Uměla s každým promluvit, nedělala rozdíly mezi lidmi, uměla lidem věnovat svůj čas. Uměla poradit, povzbudit, na každém člověkově našla něco kladného, z čeho pak vycházela v jednání s lidmi. Byla taktní, pracovitá a skromná. Nezkazila žádnou legraci.“

M. D.

Z deníku s. Elišky

„V poslední době se i jinak rozjasnilo v mé duši. Zdávalo se mi naše „křesťanství“ úzkoprsé, neživotné. V evangeliích se mi jevil křesťanský život jinak, než jak se praktikoval tento život v komunitě. Mnozí mně vytýkali můj kladný poměr k lidem z druhého tábora a ti to naopak vycítili, že si jich vážím a chovali se ke mně přátelsky. Žila jsem v nejistotě, zda je můj názor správný. A tu promluvil Řím: Velkorysá gesta sv. Otce, jeho láska ke všem lidem, II. vatikánský koncil, poměr sv. Otce k odloučeným bratřím – to vše posílilo moje přesvědčení, že moje chápání křesťanského života je správné. Díky, Pane Ježíši, díky!“

Z kázání papeže Františka

„Nezapomínejme na krásu společného putování s lidem. Povzbuzuji vás proto, abyste vyšli a šli vstříc druhému, otevírali dveře a chodili do rodin, k nemocným, mladým, starým, tam kde žijí, hledali je, byli po jejich boku, byli jim lidsky nablízku, podporovali je a slavili s nimi liturgii prostého života. Zvláště krásné je doprovázení rodin, které přivádějí na svět děti a vychovávají je. Kéž jdeme společně stále dál, ožívování láskou k Pánu, jeho svaté církvi a ke každému člověku.“

Otče náš, Zdrávas Maria, Sláva Otci.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

2. DEN

SESTRA ELIŠKA – ŽENA VÍRY A NADĚJE

Svědectví

„Sestra Eliška byla ženou víry. Žila podle pravdy. Byla sama sebou a usilovala o dobro. Byla vždy čestná a přímá a tyto vlastnosti vzbuzovala i ve všech ostatních lidech. Náš svět touží po bohatství, moci, úspěchu a může nás svést na špatnou cestu. Překrásné modré Eliščiny oči na mě stále hledí a já vím, že mě Eliška znala a ještě stále mě povzbuzuje, abych i já žila své povolání naplno, tak, jak je žila ona.“ R. K.

Z deníku sestry Elišky

„Jak Ti děkuji, můj Pane, že jsi mě v dobách zvrátů a tápání osvěcoval a sílil, že jsi mně posílal duše, které mě podpíraly. Ty víš, kolik úzkostí jsem prožila při otevírání nových cest, kolik nepochopení ze strany lidí. A teď – když se dívám zpět a sleduji vývoj, vidím, že Ty jsi mě vedl a sílil. Buď i dále se mnou, když začíná doléhat stáří, když mi ubývá sil, abych Ti dovedla pokorně vracet Tvé dary.“

Z kázání papeže Františka

„Co mám dělat? Věřit. Věřit, že Pán mi může pomoci, že On je mocný. Věřit jako onen člověk z evangelia, který měl nemocného syna: Pane, přijď, než moje dítě umře! - Jen jdi, tvůj syn je živ. Ten člověk uvěřil tomu slovu, které mu Ježíš řekl, a šel. Uvěřil, že Ježíš má moc uzdravit jeho dítě. A zvítězil. Věřit znamená dávat prostor této lásce Boží, dělat prostor Boží moci, ne však moci někoho, kdo je velmi mocný, nýbrž moci Toho, kdo mne miluje a je do mne zamilovaný a chce se ze mne radovat. To je víra. Věřit znamená dělat prostor Pánu, aby přišel a učinil svůj div.“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otcí.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

3. DEN

SESTRA ELIŠKA A JEJÍ LÁSKA

Svědectví

„Její úsměv, její dobrota, její modernost, smysl pro mladé lidi jsme obdivovali. Bylo mi 23 let a to mladý člověk hned pozná, jestli má starší člověk smysl pro mladé. Na Hoješín jsme jezdívali, v mládí jsme vedli trošku mládež, když jsme s manželem chodili, a pak první 2 roky manželství, než se nám narodily děti. Na Hoješíně nám sestry poskytovaly azyl, jezdili jsme tam s dětmi na nějaké akce, hráli jsme tam divadlo. Eliška velmi podporovala, aby byl Hoješín otevřený, lidé tam dost pendlovali. Tímto vším ona vynikala.“ H. N.

Předsevzetí z různých duchovních cvičení, jak si je sestra Eliška zapsala:

- Budu se snažit o hlubší vnitřní život a povedu k tomu i svěřené duše
- Budu navazovat kontakty se sestrami a zajímat se o jejich problémy
- Budu se více zajímat o práci sester, častěji je navštívím a pohovořím s nimi
- Budu pomáhat sestrám při kterékoli práci
- Budu se snažit sloužit všem
- Chci být v jednání klidná a vyrovnaná
- Ke všem chci být vlídná a spravedlivá
- Budu usilovat, abych s každým přátelsky jednala
- Budu lidem důvěřovat, i když mě zklamou

„Tolik lidí, se kterými jsem se dnes setkala, mě chtělo obejmout a políbit. Nezasloužím si tolik lásky. Že by snad, Pane, pocítili mou lásku k nim?“

Papež František

„Pravá láska je konkrétní, je ve skutečích. Láska je stálá, není pouhým nadchnutím se. Často je také bolestná: pomysleme na lásku Ježíše nesoucího kříž. Jaké jsou skutky lásky, nás Ježíš učí v 25. kapitole svatého Matouše. Kdo miluje, ten je koná. Byl jsem hladový, dali jste mi najíst – a podobně. Konkrétnost. Také blahoslavenství, která vyjadřují Ježíšův pastorační program, jsou konkrétní. Není lásky bez sdílení, neexistuje izolovaná láska. Pravá láska se nemůže izolovat. Pokud je izolována, není láskou, ale duchovním egoismem, který zůstává uzavřen v sobě samém a usiluje o vlastní užitek; je to sobectví.“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otci.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

4. DEN

ELIŠKA – ZASVĚCENÁ ŽENA, FRANTIŠKÁNKA

Svědectví

„Několikrát byla u nás v rodině na návštěvě s mentálně postiženou T. K., která žila v domově důchodců. Takto se sestra Eliška věnovala mnoha postiženým lidem a nedbala na své pohodlí. Připomínala mi sv. Františka, který se ve své době věnoval malomocným a ubohým v Assisi.“

M. D.

Z předsevzetí a modlitby sestry Elišky

„Chci se snažit prohlubovat v sobě i v sestrách františkánský názor na život (prostota, odloučenost od věcí, radostnost v jednání).“

„Křesťanská dokonalost spočívá v lásce. Naše františkánská cesta k ní je chudoba. Musíme být odpoutáni od této země, aby nám lidé věřili. Každý z nás je povolán k tomu, aby probouzel radost a lásku.“

„Prosím Tě, Pane Ježíši, pokorně, ať dovedeme ukazovat krásný křesťanský život svým spoluobčanům. A dopřej nám, ať jim můžeme sloužit.“

Papež František

„Setkání s Ježíšem přimělo Františka z Assisi svléci se z blahobytného a bezstarostného života, aby se oženil s „Paní Chudobou“ a žil jako pravý syn nebeského Otce. Toto Františkovou rozhodnutí bylo radikálním způsobem následování Krista, oblečením se v Toho, který se jakožto bohatý, jímž byl, stal chudým, abychom zbohatli z Jeho chudoby. Láska k chudým a napodobování chudého Krista tvoří v celém Františkově životě dva nerozlučné prvky. Františkovo poselství nám je prosté: Být křesťany znamená mít živý vztah s Ježíšovou Osobou, oblečení se v Něho, připodobnění se Jemu. Také to, že kdo následuje Krista, obdrží pravý pokoj, který vychází z lásky kříže, který může dát jenom On, nikoli svět a jehož tvůrci máme být také my. A též je to láska k celému stvoření

a úcta ke všemu, co Bůh stvořil a co je každý člověk povolán opatrovat a chránit.“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otcí.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

5. DEN: SESTRA ELIŠKA – SLUŽBA AUTORITY

Svědectví

„Eliška měla mnoho přátel, ale musela mít i mnoho nepřátel. Každému se nelíbí, když mu člověk řekne pravdu. Určitě. Ale ona nikdy nezatrpkla, nic nedala najevo. Jsou autority, že z nich má člověk strach, ale ona? Autorita z ní vyzařovala, ale přitom objímala. Měla tyto vlastnosti v sobě. Musela určitě v životě bojovat.“
Z. V.

„Při setkání s ní jsem byla vždycky povzbuzená – neměla naučné řeči, ale mluvila věcně a konkrétně. Celá její bytost, pohled povzbuzovaly. Udělala si na člověka čas. V její přítomnosti jsem se cítila bezpečně jako s velmi blízkým člověkem. Působila pokojně, nemusela jsem se nikdy obávat, co řeknu, a jak to řeknu.“
P. D.

Myšlenky sestry Elišky

„Představená se má snažit získat si sympatie podřízených, neboť tím jim ulehčí poslušnost. Nedovede-li to, je vidět, že něco není v pořádku.“

„Chci milovat svěřené duše a mateřsky budu o ně pečovat. I k sestřám nesympatickým a k těm, které mně působí obtíže, budu taktní a laskavá. Chci zde pro sestry vytvořit milý a teplý domov. Občas jim také udělám nějakou radost.“

„Můj Ježíši, zbav mě vší úzkoprsosti, ať se mohu rozletět do tvé říše svobody a lásky. Nauč mě infikovat duše mně svěřené láskou k Tobě a ke všemu krásnému. Chci jim dopřát svobodu, aby se mohly rozvinout a žít velkoryse křesťansky.“

Papež František

„V zasvěceném životě jsou samozřejmě světla a stíny. Vždycky existuje pokušení zdůrazňovat více stíny na úkor světla. To ovšem vede ke stahování se do sebe, k neustálému kritizování a obviňování druhých. Představení však mají vši silou napomoci, aby vyšla najevo krása našeho

povolání, aby bylo pravdou, že kde jsou řeholníci, tam je radost. Chtěl bych se vás zeptat na klima vašich komunit. Je v nich vděčnost, radost z Boha, jimiž oplývá srdce? Pokud ano, pak se uskutečňuje moje přání, aby mezi námi nebyly smutné tváře, uražené a nespokojené osoby, protože smutné následování je opravdu smutné následování. Přeji vám, abyste pokorně a jednoduše dosvědčovali, že zasvěcený život je drahocenný dar pro církev i svět. Dar, který si nemáme ponechávat pro sebe, nýbrž sdílet jej a přinášet Krista do srdcí lidí a do všech koutů světa.“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otcí.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

6. DEN

SESTRA ELIŠKA – DCERA CÍRKVE

Vzpomínky na ni

„Když skončil Koncil, sestra Eliška se v refektáři postavila a řekla: Sestry, Koncil skončil. Církev promluvila. Na nás je, abychom začaly konat.“
V. G.

„ Sestra Eliška si uvědomovala, kolik práce bude zapotřebí, aby se myšlenky koncilu dostaly k lidem. Mám krásné vzpomínky na sestru Elišku, když jsme v klášterní kapli prožívali obnovenou liturgii. Sestra Eliška dala k dispozici všechny sestry. Viděla silný evangelizační přínos liturgické obnovy, a proto vyšla i za hranice své kongregace. Navštěvovala kněze ve farnostech, diskutovala s nimi až vášnivě a povzbuzovala je. Pomáhala jim řešit konkrétní prostorové problémy pro zavedení obnovené liturgie, pomáhala najít argumenty pro jednání s památkovými úřady. Pro šíření koncilových myšlenek získala sestry a ty po nocích překládaly a přepisovaly koncilní dokumenty. Z této samizdatové dílny vzešel velký přínos k dílu koncilové obnovy.

P. A.S.

Po vizitaci provincií v USA si Eliška zapsala:

„Po Koncilu nutně musí docházet ke zvrátům. Hledají se nové cesty a to nikdy není snadné. Je nutné, abychom při hledání nových cest zachovaly to podstatné – pro nás je to Evangelium. Dívám se na situaci optimisticky. Jsem přesvědčená, že z krize po Koncilu vyjde církev očištěná – řeholní život dostane svou náplň, i když bude odlišná od dřívější. Za podstatnou složku v hledání nových cest považuji dialog.“

Papež František

„To je církev, Pánova vinice, plodná a starostlivá Matka, která nemá strach vyhrnout si rukávy a lít olej a víno na rány lidí, která nehledí na lidstvo z proskleného zámku, aby lidi soudila nebo třídila. Taková je jedna, svatá, všeobecná a apoštolská církev, pravá Kristova nevěsta, která

se snaží být věrná svému Ženichovi a Jeho učení. To je církev, která nemá strach jíst a pít s nevěstkami a celníky. Církev, která má otevřené dveře, aby přijímala potřebné a kající, nejenom spravedlivé nebo ty, kteří si myslí, že jsou dokonalí! Církev, která se nestydí za padlého bratra a nepředstírá, že jej nevidí, ba dokonce se cítí vtažena, ba téměř povinována jej pozvednout a povzbudit, aby se vydal na cestu, doprovází jej vstříc definitivnímu setkání se svým Ženichem v nebeském Jeruzalémě. Toto je církev, naše matka!“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otci.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

7. DEN

SESTRA ELIŠKA A ŽIVOTNÍ KŘÍŽE

Svědectví

„Měla jistě také svoje trápení, ale mezi námi v kanceláři o tom nikdy nemluvila. Aby si na někoho stěžovala, nebo na něco – to jsem od ní nikdy neslyšela. Když ale někomu nemohla pomoci, neměla možnost ho povzbudit, bylo na ní vidět, že je zarmoucená.“ J. V.

„I když ji něco tížilo, ani pak od sebe člověka neodstrčila. Že by dala najevo: Dnes nemám náladu. To nikdy.“ Z. V.

Sestra Eliška vzpomíná na svůj život

„V dubnu přijela sestra provinciální a řekla mi, že mám na přání Velebné Matky přejít do jiné komunity. Prosila jsem Velebnou Matku asi třikrát, abych nemusela, neboť jsem věděla, co mě čeká. Prožívala jsem někdy smrtelnou úzkost, snad větší, než kdybych opouštěla svět. Po dlouhých bojích jsem uposlechla. A zde začíná má křížová cesta, na níž bylo už několik zastavení. Nerada na to vše vzpomínám a nebudu o tom psát. Ty jsi byl, Ježíši, mou silou v těch těžkých okamžicích života. S tvou pomocí chci nést i dále svůj kříž. Nauč mě ho milovat, nauč mě trpět bez stesku, nauč mě trpět radostně.“

Papež František se obrátil k 97 leté řeholnici, která přišla na audienci a kterou předtím osobně pozdravil a řekl: „Prohodil jsem s ní pár slov. Dívala se na mne svýma průzračnýma očima, s oním úsměvem sestry, matky a babičky. V ní bych chtěl vzdát hold vytrvalosti v zasvěceném životě. Někdo si myslí, že zasvěcený život je ráj na zemi. Ne, je to spíše očištec, nesení kříže, ale ráj nikoliv. Není snadné v něm pokračovat. Když ale vidím člověka, který tu vydal celý svůj život, vzdávám díky Pánu. A vaším prostřednictvím, sestro, děkuji všem dalším sestřám a také zasvěceným mužům. Mnohokrát děkuji!“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otci.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

8. DEN SESTRA ELIŠKA – DUCHOVNÍ RŮST

Z jejího životopisu

„Úsilí sestry Elišky o duchovní život a růst v ctnostech je charakterizováno celoživotní soustavností a důsledností. Její deník svědčí o pravidelné kontrole předsevzetí a přísné sebereflexi. Položíme-li si jako měřítko kvality života Osmero blahoslavenství (Mt 5, 2-10), úsilí o tři z nich překračují jakékoliv běžné měřítko. Jde o blahoslavenství tichých (pokorných), tvůrců pokoje a pronásledovaných pro spravedlnost.“

P. P. P.

Sestra Eliška

„Ráda bych si psala každou neděli revizi uplynulého týdne. Chci tím začít svůj pokoncilový noviciát (Elišce je 56 roků)! Ráda bych se povznesla nad všechny trampoty života a prodléla chvíli v říši Tvé lásky, můj Ježíši! V poslední době začínám zase toužit po užším spojení s Tebou – dopřej mi, dobrý Pane, na chvíli se občerstvit na Tvém milujícím Srdci. Jaký bude program mé „týdenní revize“?“

1. Zapomenout na vše kolem,
2. projít celý týden a uvědomit si, co bylo správné a kde jsem zanedbala konat dobro,
3. projít jména sester a zamyslet se nad každou, co jí dlužím,
4. podívat se dopředu a promluvit o svých plánech s Božským Mistrem,
5. poprosit o pomoc a požehnání.

Papež František

„Bůh myslí na každého z nás a myslí v dobrém, má nás rád, „sní“ o nás. Sní o radosti, kterou z nás bude mít. Proto chce Pán znovu utvořit naše srdce, aby dal zvítězit radosti. Pomysleli jste na to? Jsem v myšlích, v srdci Páně! Pán je schopen mi změnit život! Má spoustu plánů a říká: Nevyvolil jsem tě proto, že jsi nejsilnější, největší a nejmocnější, ale proto, že jsi nejmenší ze všech, lze říci nejubožejší ze všech. Takového

jsem si tě vyvolil. A to je láska. Myslím, že neexistuje teolog, který by toto mohl vysvětlit, nelze to vysvětlit. O tom lze pouze přemítat, snít a plakat radostí. Pán nás může proměnit.“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otci.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

9. DEN

SESTRA ELIŠKA A JEJÍ SVATOST VŠEDNÍHO DNE

Vzpomínka na ni

„Jezdila jsem ráno vlakem do práce. V zahradě kolem ústavu byla nasetá vojtěška, chodilo se sekat. Ráno jsem šla po 6. hodině a vidím: sestra Eliška – vykasaná zástěra, bosa a sekala. Pak přišla do kanceláře a já jsem jí řekla: Eliško, to jste nějaká představená? Celá urovaná – pamatuji si, jak měla kotníky na ruku celé od krve – a ona mi odpověděla: Víš, když chci vést sestry, musím jít první příkladem. Také jsme s ní chodily natírat ústavní plot a na jednocení družstevní řepy. Pro ústav jsme sbíraly houby a lesní plody. Eliška ze sebe nic nedělala.“

Z. V.

Eliška sama při večerní modlitbě

„Sestry se tu v komunitě cítí dobře – díky za to, můj Pane. Máme časté návštěvy. Na začátku mě to dráždilo a vyrušovalo v práci, ale teď začínám chápat, že je to Tvoje vůle, Pane, a přijímám je ráda. Kéž dovedeme ukázat všem našim hostům, jak je to dobré, když sestry žijí svorně spolu.“

„Kéž ukazujeme svatost, která je zdravá, lidská, přirozená. O takovou svatost se chci snažit.“

Papež František

„Každý z nás může udělat malé zpytování svědomí a mlčky odpovědět ve svém nitru na otázku: jakou odpověď jsem až doposud dával na Pánovo volání ke svatosti? Chci se stát trochu lepším, být více křesťanem, více křesťankou? To je cesta svatosti. Když nás Pán volá, abychom byli svatí, nevolá nás k něčemu tíživému a smutnému. Naopak! Volá nás, aby s námi sdílel svoji radost a abychom prožívali a s radostí mu odevzdávali každý den a okamžik svého života a současně svým životem obdarovávali lidi, kteří jsou vedle nás. Pokud to pochopíme, všechno se změní a dostává to nový a krásný význam, počínaje nepatrnými každodenními věcmi.“

Otče náš, Zdravas Maria, Sláva Otcí.

Služebnice Boží, sestro Eliško, oroduj za nás!

MYŠLENKA PAPEŽE FRANTIŠKA NA ZÁVĚR NOVÉNY

„K tomu, aby člověk byl svatý, rozhodně není třeba být biskupem, knězem či řeholníkem. Nikoli, všichni jsme povoláni stát se svatými! Častokrát jsme však pokoušeni si myslet, že svatost je rezervována pouze těm, kdo mají možnost odtrhnout se od všedních záležitostí, aby se věnovali výlučně modlitbě. Tak tomu ale není! Někdo si myslí, že svatost znamená zavřít oči a tvářit se jako svatý obrázek. Nikoli. To není svatost! Svatost je něco mnohem více a mnohem hlubšího, co dává Bůh. Právě životem v lásce a podáváním křesťanského svědectví v každodenních starostech jsme povoláni stát se svatými. Bůh ti dává milost stát se svatým. Bůh se ti dává. Vždycky a všude je možné stát se svatým, to znamená otevřít se milosti, která v nás působí a přivádí nás ke svatosti. Mnoho je třeba trpělivosti, a s ní přichází svatost, to znamená tím, že jsme trpěliví. Buď svatý tím, že se staneš viditelným znamením Boží lásky a Boží přítomnosti. Každý životní stav vždycky vede ke svatosti! Doma, na ulici, v práci, v církvi, v dané chvíli a v tvém životním stavu se otevírá cesta ke svatosti. Nenechte se odradit od této cesty. Bůh nám dává milost. Pán žádá jenom jedno: abychom byli ve společenství s Ním a ve službě bližním.“

Kéž se to vše na nás naplní. Amen.

Modlitba za vyslyšení

Pro soukromou pobožnost

Všemohoucí a dobrý Bože,
tvá služebnice sestra Eliška Pretschnerová
celým svým životem naplňovala evangelium
tvého Syna Ježíše Krista.
Ve františkánské prostotě a pokoře
sloužila spolusestrám, církvi a všem lidem.
Ani v těžkých podmínkách a okolnostech
neztrácela víru a naději
a projevovala úctu každému člověku.
Dej nám milost následovat příklad jejího života,
dopřej nám její blahorečení
a na její přímluvu vyslyš prosbu, kterou ti předkládáme.
Skrze Krista, našeho Pána. Amen.